

เอกสารแนบ 3

การใช้ปุ๋ยส้มโอท่าช้อยเมืองพิจิตรแบบเกษตรกรมีส่วนร่วม ในพื้นที่จังหวัดพิจิตร ปี 2565

การทำการทดลองทดสอบใส่ปุ๋ยตามกรรมวิธีที่กำหนดในแต่ละระยะการเจริญเติบโตทั้ง 4 ระยะ ที่ขนาดทรงพุ่ม 4 เมตร ดังนี้ 1. ระยะบำรุงต้น(ช่วงตัดแต่งกิ่งหลังการเก็บเกี่ยว) ใช้ปุ๋ยอัตรา 200-100-100 กรัม N-P₂O₅-K₂O ต่อต้น 2. ระยะสร้างตาดอก(ก่อนออกดอก 1-2 เดือน) ใช้ปุ๋ยอัตรา 163-163-263 กรัม N-P₂O₅-K₂O ต่อต้น 3. ระยะบำรุงผล(หลังดอกบาน 1 เดือน) ใช้ปุ๋ยอัตรา 163-163-263 กรัม N-P₂O₅-K₂O ต่อต้น 4. ระยะปรับปรุงคุณภาพ(ก่อนเก็บเกี่ยว 1-2 เดือน) ใช้ปุ๋ยอัตรา 0-0-120 กรัม N-P₂O₅-K₂O ต่อต้น สำหรับอัตราการใช้ปุ๋ยจะปรับอัตราการใส่ตามขนาดของทรงพุ่มของต้นส้มโอ บันทึกข้อมูลทางสรีรวิทยาและการออกดอกติดผลของส้มโอท่าช้อยเมืองพิจิตร พบว่า ไบโอส้มโอท่าช้อยเมืองพิจิตรต้นที่เป็นกรรมวิธีทดสอบตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตรจะมีสีเข้มกว่าไบโอส้มโอของกรรมวิธีเกษตรกร ผลผลิตของส้มโอท่าช้อยเมืองพิจิตรปี 2565 กรรมวิธีทดสอบ พบว่า ให้จำนวนผลเฉลี่ยต่อต้น 77.9 ผลต่อต้น น้ำหนักผลเฉลี่ย 1,569 กรัมต่อผล และน้ำหนักผลผลิตต่อต้น 126 กิโลกรัมต่อต้น สูงกว่ากรรมวิธีเกษตรกร ให้จำนวนผลเฉลี่ยต่อต้น 58.4 ผลต่อต้น น้ำหนักผลเฉลี่ย 1,407 กรัมต่อผล และน้ำหนักผลผลิตต่อต้น 85.0 กิโลกรัมต่อต้น (ภาพที่ 1)

การใช้แม่ปุ๋ย ประหยัด และตัดปัญหาปุ๋ยปลอม

- **แม่ปุ๋ย** หมายถึง ปุ๋ยเคมีที่มีปริมาณธาตุอาหารในสูตรเข้มข้นมาก หรือปุ๋ยเคมีที่มีสูตรสูง ๆ เช่น แม่ปุ๋ย เอ็น คือ สูตร 46-0-0 แม่ปุ๋ย พี คือ สูตร 18-46-0 แม่ปุ๋ย เค คือ สูตร 0-0-60
- เกษตรกรสามารถนำแม่ปุ๋ยมาผสมเป็นปุ๋ยสูตรได้ทุกสูตรตามที่ต้องการ หรือนำไปใส่กับพืชได้โดยตรง การใช้แม่ปุ๋ยจะประหยัดและจัดการได้ง่ายกว่าการใช้ปุ๋ยสูตรทั่ว ๆ ไป
- **ผลดีของการใช้แม่ปุ๋ย**
 - > ได้ปริมาณธาตุอาหารครบถ้วนตามความต้องการ เกษตรกรสามารถผสมได้ทุกเกรดปุ๋ย
 - > ได้เกรดปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน และตรงกับความต้องการของพืช
 - > มีทางเลือกในการใช้ปุ๋ยเคมีมากขึ้น
 - > แก้ปัญหาปุ๋ยปลอมหรือปุ๋ยด้อยมาตรฐาน
 - > ลดแรงงานในการหว่านปุ๋ย
 - > ลดการใช้สารตัวเติมในปุ๋ย ได้แก่ ดินทราย ดินขาว ปูนมาร์ล ยิปซัม และโดโลไมต์ เป็นต้น

การใช้ปุ๋ยส้มโอทำช่อยเมืองพิจิตรแบบเกษตรกรมีส่วนร่วม ในพื้นที่จังหวัดพิจิตร ปี 2565

การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตส้มโอทำช่อยเมืองพิจิตร โดยการใช้ปุ๋ยแบบเกษตรกรมีส่วนร่วมในพื้นที่จังหวัดพิจิตร ได้กระบวนการการทำแปลงทดสอบใส่ปุ๋ยตามกรรมวิธีที่กำหนดในแต่ละระยะการเจริญเติบโตทั้ง 4 ระยะ ที่ขนาดทรงพุ่ม 4 เมตร ดังนี้

1. **ระยะบำรุงต้น(ช่วงตัดแต่งกิ่งหลังการเก็บเกี่ยว)** ใช้ปุ๋ยอัตรา 200-100-100 กรัม $N-P_2O_5-K_2O$ ต่อต้น
 2. **ระยะสร้างตาดอก(ก่อนออกดอก 1-2 เดือน)** ใช้ปุ๋ยอัตรา 163-163-263 กรัม $N-P_2O_5-K_2O$ ต่อต้น
 3. **ระยะบำรุงผล(หลังดอกบาน 1 เดือน)** ใช้ปุ๋ยอัตรา 163-163-263 กรัม $N-P_2O_5-K_2O$ ต่อต้น
 4. **ระยะปรับปรุงคุณภาพ(ก่อนเก็บเกี่ยว 1-2 เดือน)** ใช้ปุ๋ยอัตรา 0-0-120 กรัม $N-P_2O_5-K_2O$ ต่อต้น
- สำหรับอัตราการใส่ปุ๋ยจะปรับอัตราการใส่ตามขนาดของทรงพุ่มของต้นส้มโอ

การถ่ายทอดความรู้และการใช้ปุ๋ย

การอบรมและถ่ายทอดความรู้การใช้ปุ๋ยแบบเกษตรกรมีส่วนร่วม

การใช้ปุ๋ยส้มโอทำช่อยเมืองพิจิตร

บันทึกข้อมูลทางสรีรวิทยาและการออกดอกติดผลของส้มโอทำช่อยเมืองพิจิตร พบว่า ใบส้มโอทำช่อยเมืองพิจิตร ต้นที่เป็นกรรมวิธีทดสอบตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตรจะมีสีเขียวเข้มกว่าใบส้มโอของกรรมวิธีเกษตรกร ผลผลิตของส้มโอทำช่อยเมืองพิจิตร ปี 2565 กรรมวิธีทดสอบ พบว่า ให้จำนวนผลเฉลี่ยต่อต้น 77.9 ผลต่อต้น น้ำหนักผลเฉลี่ย 1,569 กรัมต่อผล และน้ำหนักผลผลิตต่อต้น 126 กิโลกรัมต่อต้น สูงกว่ากรรมวิธีเกษตรกร ให้จำนวนผลเฉลี่ยต่อต้น 58.4 ผลต่อต้น น้ำหนักผลเฉลี่ย 1,407 กรัมต่อผล และน้ำหนักผลผลิตต่อต้น 85.0 กิโลกรัมต่อต้น

ภาพที่ 1 การใช้ปุ๋ยส้มโอทำช่อยเมืองพิจิตรแบบเกษตรกรมีส่วนร่วมในพื้นที่จังหวัดพิจิตร ปี 2565